

1.DAVRANIŞ BİLİMLERİNE GİRİŞ VE DAVRANIŞ

BÖLÜM 1 – İÇERİK

DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN UYGULAMA ALANI

EĞİTİM KURUMLARINDA DAVRANIŞ
BİLİMLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ

DAVRANIŞ BİLİMLERİNİ OLUŞTURAN BİLİMLER

DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN OLAYLARIN
İNCELENMESİNDEKİ YERİ

- Zamanında **davranmasını** bilmedikten sonra konuşmanın hiçbir faydası yoktur.

La Fontaine

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

- İnsanın her davranışının bir **nedeni** ve **hedefi** vardır.
- İnsan davranışları belirli bir **etki ve bireysel güdülerin** sonucunda oluşmaktadır.

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

- Başka bir deyişle, insan davranışlarının **kendine özgü bir mantığı** vardır.
- İşte davranış bilimleri, çeşitli disiplinler (**sosyoloji, psikoloji, antropoloji, hukuk, iktisat, tarih, siyasal bilimler, biyoloji**) sayesinde insan ve davranışlarının anlaşılmasını sağlayan **yeni bir bilim dalı olarak** ortaya çıkmıştır.

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

Davranış bilimleri, devamlı olarak bilim dallarının ayrılmasını durdurma ihtiyacından ortaya çıkmıştır.

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

Miller'e göre davranış bilimleri, davranışları ve birey olarak insanları sosyal ilişkiler içinde daha iyi anlamak için, tüm yönleri ile incelemek amacıyla yapılan çok anlamlı çalışmadır.

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

Davranış bilimleri olması gereken konuları değil, daha çok mevcut olanların bir incelenmesini yaptığından kural koyucu (normatif) bir bilim değildir

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

- Davranış bilimleri temelde **insan ve insan davranışları** ile ilgilenen bir bilim dalıdır.
- İnsan ve insan davranışlarının anlaşılması için **tek bir disiplinden yararlanma yerine, konu ile ilgili tüm disiplinlerden yararlanmanın daha faydalı** olacağı görüşü davranış bilimlerinin özünü oluşturmaktadır.

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

Davranış bilimleri, insanların davranışlarının **neden ve sonuçlarını** ve bu davranışları **yapmaya yönelten güdüleri** incelemeye çalışan bir bilim dalıdır.

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

- - İnsan davranışlarını inceleyen bilim dallarından oluşur.
  - *Davranışların oluşum nedeni
  - *İşleyişi
  - *Değişimi
- - Bu bilim dalları
  - *Sosyoloji, toplumsal boyut
  - *Antropoloji, toplumsal boyut
  - *Psikoloji – Ruh sağlığından oluşmaktadır(bireysel boyut)

1- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN GELİŞİMİ VE TANIMI

- Elton mayo ve arkadaşları, 1924-1932 Hawthorne araştırmaları
- 1950 li yıllar ikinci dünya savaşı sonrası ABD'de
- 1973 lü yıllar petrol krizi ve özel sektör
- 1980 sonrası

2- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN UYGULAMA ALANI

- Davranış bilimlerinde çeşitli testlerden (kabiliyet, mesleki, kişilik testleri) yararlanılarak insanların davranışları önceden tahmin edilebilmektedir.
- Davranış bilimleri sayesinde bireylerin özellikleri belirlendiğine göre, hangi alanda olursa olsun bir grubun verimliliğini, yaratıcılığını ve moralini artıracak şartları belirlemek mümkündür.

2- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN UYGULAMA ALANI

- Ayrıca davranış bilimleri sayesinde insanların kişiliklerinin geliştirilmesi, lider olacakların belirlenmesi, bir organizasyonda kimlerin başarılı olacağını, kimlerin sorun yaratacağını, hatta belirlenmiş işin ve mesleğin özelliklerine göre kimlerin alınacağını tespit etmek mümkündür.

2- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN UYGULAMA ALANI

Davranış bilimlerinin uygulama alanı **sınırlı değildir.**

İnsanın olduğu her sistemde davranış bilimlerine ihtiyaç vardır.

3- EĞİTİM KURUMLARINDA DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ

Hangi alanda olursa olsun, her insanın mutlaka davranış bilimleri konusunda bir eğitim sürecinden geçmesi gerekmektedir.

Çünkü başarılı olmanın şartlarından birisi, insanları tanımak ve onların davranışlarını tahmin etmektir.

3- EĞİTİM KURUMLARINDA DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN YERİ VE ÖNEMİ

- Her meslekte insanları tanıma, anlama ve yönetme gibi konular oldukça önemlidir
- Bugünün eğitilmiş insanı ne kadar teknik yeterliliklere ve kabiliyetlere sahip olursa olsun, astlarına karşı insancıl davranma, onları koruma, ihtiyaçlarını giderme vb. gibi niteliklere de sahip olması gerekir.
- Çünkü davranış bilimleri eğitimi, temelde insan ve insanlar arası ilişkiler boyutunu ilgilendiren bir eğitim faaliyetidir.

4- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİ OLUŞTURAN BİLİMLER

Hemen hemen bütün bilim adamlarının kabul ettiği davranış bilimlerini oluşturan temel bilim dalları şunlardır:

- ❑ Sosyoloji,   ❑ Psikoloji,   ❑ Antropoloji
- ❑ Sosyal Psikoloji

4- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİ OLUŞTURAN BİLİMLER

Bu temel bilim dallarının yanı sıra davranış bilimlerinin oluşumuna ve sosyal olayları yorumlamaya yardımcı olan bazı bilimler de mevcuttur.

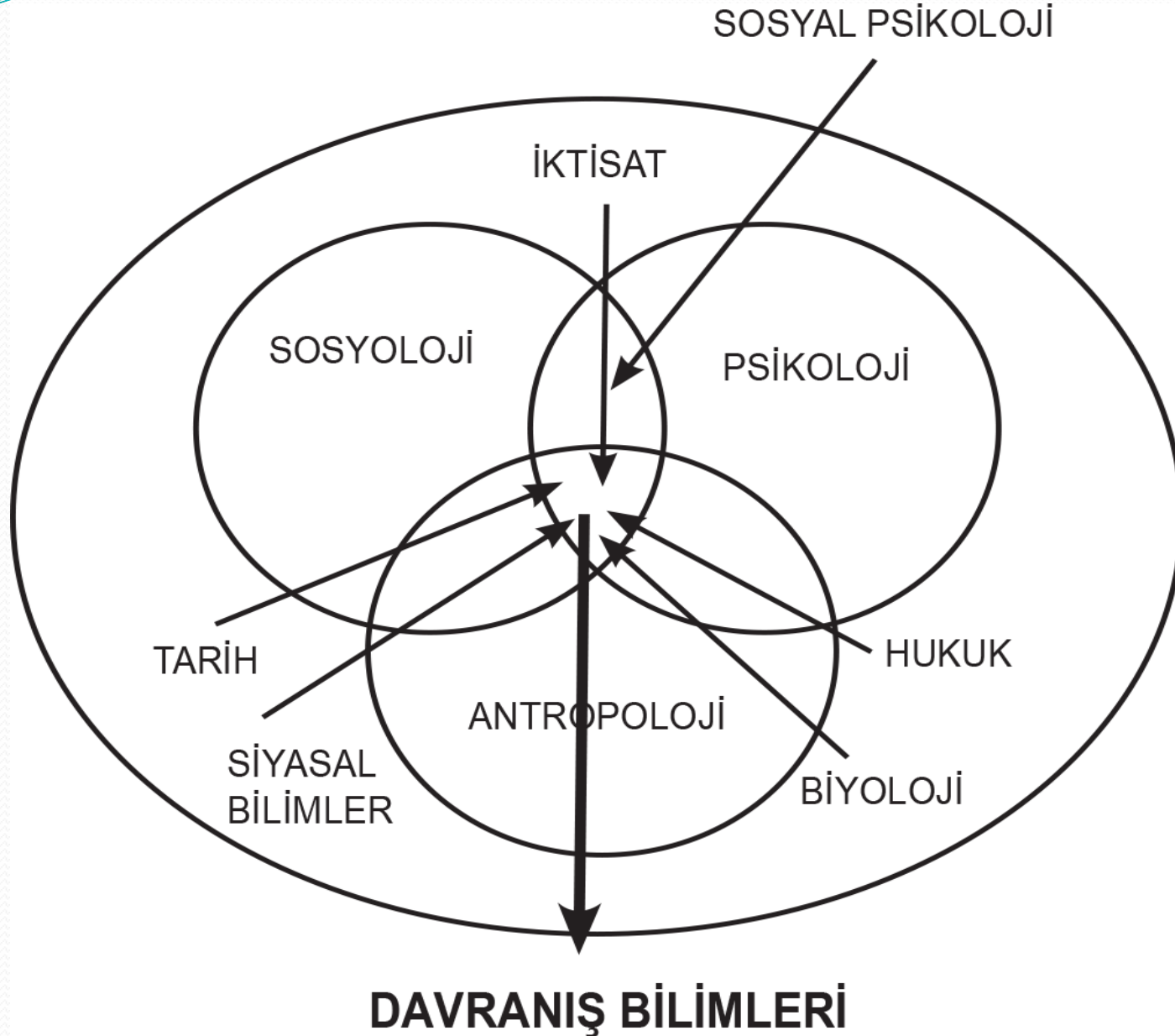
❖ Tarih,

❖ İktisat,

❖ Hukuk,

❖ Siyasal Bilimler

Şekil 1: Davranış Bilimlerini Oluşturan Bilim Dalları

SOSYOLOJİ

- - İnsan davranışlarının **toplumsal boyutunu** inceleyen bir bilim dalıdır. Bilimsel yaklaşımıyla diğer disiplinlerden ayrılır.(konuya yaklaşım biçimi)
- - İnsan **ilişkilerini, nedenlerini ve boyutunu** inceleyen bir disiplindir.
- - İnsanlar arasındaki **toplumsal ilişkilerin yapısını, grup olarak insan davranışlarını** inceleyen bilim dalıdır.
- - Toplumun içinde yaşayan insanların davranış **kalıplarını, biçimlerini ve ilişkilerini** inceleyen bilim dalıdır. Toplumsal kurumlar ve insan ilişkilerini inceler.

ANTROPOLOJİ

- - **Kültür ve kültürü** oluşturan öğeleri, zaman içinde kültür,
- - Kültürü **etkileyen** faktörleri,
- - Kültürel olayların **insan davranışlarına** etkisi,
- - **Etnik** gruplar ve **kültür** ilişkisini,
- - **İrk, fizyonomi ve kültür** ilişkisini inceleyen bir bilim dalıdır.

PSİKOLOJİ

- - Davranış ve özelliklerini,
- - Ruhsal olaylar ve nedenlerini inceleyen bilim dalıdır.

5- DAVRANIŞ BİLİMLERİNİN OLAYLARIN İNCELENMESİNDEKİ YERİ

Davranış bilimleri, bir olayı değerlendirirken her bir disiplinin elde ettiği bulguları dikkate alarak olaylara bir yorum getirir.

Tablo:1 Davranış Bilimlerinin Sosyal Olayları İncelemesi

İNCELENECEK OLGU	İNCELENECEK OLAY	İLGİLİ DİSİPLİN
Toplumsal Olgu	Türk toplumunun sosyo-ekonomik yapısındaki gelişmeler	Sosyoloji ve Antropoloji
Kurum	Türkiye’de aile sisteminin iş hayatına etkisi	
Organizasyon	Maden işletmelerinde görülen organizasyon sorunları	Sosyal Psikoloji
Grup	Kadın çalıştıran işletmelerde ortaya çıkan grupların yapısı	
Rol	İşletmelerimizde görülen yönetici yönetilen sorunlarının nedeni	Psikoloji
Kişilik	Bireyin kişilik yapısının görevini gerçekleştirme biçimine etkisi	
Birey	Saplantılı tiplerin davranışsal sorunları	

Kaynaklar

- Güney Salih (2016). Davranış Bilimleri. 10. Baskı. Nobel Yayıncılık.
- Zencirkıran Memet (2017). Davranış Bilimleri. 2. Baskı. Dora Yayınevi